

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak helyben, házhoz borítva:
Félévre 3 kor. 50 fill. | Egy hónap 60 fill.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Dr. Kiss Pál. Telefon-száma: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2., telefon-szám: 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Égész évre 14 korona. | Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 „ | Egy hónap 1 „ 50

Véres krónika.

Makó, aug. 8.

Még csak pár hét előtt is elképzelhetetlennek gondolt rettenetes rohamossággal következtek egymás után azok a világtörténelmi fontosságú események, amelyeknek bármelyike is más időkben alkalmassá vált volna arra, hogy az ujság oldalas méltatásokat és magyarázatokat közzéjón róluk. Mozdósítások, hadüzenetek s hadseregek összecsapása olyan vad, szinte idegzsibbasztó gyorsasággal következett egymásra, hogy az ujság nem adhatott egyebet, mint híreket, táviratokat és meghökkenő, álmélkodással, szinte magyarázatokat sem keresve, nézték az emberek a hírek egymás nyomába száguldását. A háborús nagyhatalmak követei már mind elhagyták az állomáshelyüket. Megtörtént a hadüzenet a monarchia részéről Oroszország felé s a szerbek ellen indított hadjárat során a fokozottabb levékenységgel megkezdése van küszöbön.

Az európai háború megindult az egész vonalon. Fegyverben az egész Európa és csak a végeken levő egy két kisebb állam, ugyan-csak fegyverben levő állam nincs harcban is egyúttal.

Az európai háború helyzetképét így rajzolhatjuk meg: A hármasszóvevény két állama, Németország és Ausztria-Magyarország hadban áll Szerbiával és Oroszországgal, Németország ezenkívül háborút folytat Angolországgal és Franciaországgal. Már érkeztek hírek a hajóhadak megmozdulásáról is, az Eszaki-amerikai Unió föllépett a világtorgalom biztosításáért és már is kísért a világháború réme.

Ha hadba indulnak a nagy európai háborúban résztvevő államok flottái, minden elképzelhetetlen rettenetességgel itt van a világháború. Anglia hajóhadának egy része a gyarmatokat őrzi.

Mi lesz Indiával, ahol amugy is az erős kéz szigora kormányoz, mi lesz Kanadával, mi lesz a gyarmatokkal általában, a gyarmatokkal, amelyeket az európai kultúra vérrel és vassal igaz le, mi lesz a gyarmataival, ha a hadseregek egymás ellen mennek? Es képzeltető-e, hogy a sárga kolosszus: Japán és Kína télenül nézi azt a rettenetes világtörténelmi fordulást, amely most folyik és amely most, ezekben a napokban van kifejlődőben?

Nem lehet jósolni, az események eddig is olyan rohamossággal követték egymást, hogy a következő napok világtörténelmi eseményeire csak szédülve gondolhat az ember. Most, ma és holnap és holnapután megindul a vérnek az áradata, beömlő a levegőt, az egész

világot az égnyak bőmbőlésének a szava. Milliók és milliók rohannak egymásnak és a világtörténelmi idők napkrónikása az események zűrzavarában és rohanást kergetésében csak száraz mondatokban jegyezheti föl ezt a nagy nagy világtörténelmi fordulást...

A világháború. Lengyelország feltámadása. Széthulló Oroszország. Pusztuló Szerbia. Elsülyedt angol hajó.

Makó, aug. 8.

Elhangzottak a hadüzenetek. A monarchia a Szerbiának és Szerbis, a véres és komoly napok első derűs epizódja, Németbirodalomnak, a Németbirodalom viszont Oroszországnak, Franciaországnak és Belgiumnak, Anglia Németországnak, végül a monarchiának Nikita, a crnogocok hős fejedelme üzent meg a háborút. Ezenkívül Oroszország a Németbirodalom és a monarchia hadüzenetén kívül megkapta még Japán hadüzenetét is. Ezzel az előre várt, nemzetek sorsát megpecsételő lépések megtörténtek. Ami még ezután biztos valószínűség szerint következik: Olaszország támadása Franciaország ellen és Románia állásfoglalása a hármasszóvevény mellett, csak a szerb királygyilkosok páriját fogó hatalmak megsemmisítését siettelik.

Ma már megszólaltak a fegyverek. A fegyverek pedig Németországnak és ami hadseregünknek hoztak diadalt.

A mai nap eseményeiről a következő távirataink szólnak:

Kormányválság Angliában.

London, aug. 8

Az angol kormányban egyenetlenség ütött ki. A kabinet három

tekinéllyes tagja lemondott, mert ellenzi a háborút.

Verjük a muszkát.

Visszaverték csapatunk az oroszokat.

Krakko, aug. 8.

Érk. d. n. 4 órakor.

Krakkótól északra fekvő orosz területeken közvetlenül a hadüzenet után orosz lovas őrségek és szakaszok kalandoznak határvidékünk felé és kísérletet tettek az áttörésre.

Csapatunk ellenállása és főleg a lovasság műveletei azonban meggyőzték minden ezirányú törekvést és apróbb csatározások egész sorozata után az oroszokat minden vonalon visszaverték.

Ugyanílyen dicsőséges visszavérésben részesültek az orosz csapatok a Bukovina határán fekvő Novosieli mellett folyt kemény harcban. A visszavérést részünkről rövidesen meglepetésszerű támadás is követte, amely annyira sikerült, hogy az ottani hátramenetet uraló magaslatok birtokunkba jutottak.

Lengyelország feltámadása.

Széthulló Oroszország.

Budapest, aug. 8.

Lengyelország elszakadt Oroszországtól. Megalakult a lengyel nemzeti kormány.

Budapest, aug. 8.

Varsóból táviratozzák: Megaiakították a lengyel nemzeti kormányt. Lengyelország ezzel elszakadt Oroszországtól.

Az orosz fővezér.

Pétervár, aug. 7.

Egy császári ukáz a dumát és a birodalmi tanácsot rendkívüli ülésre hívja egybe.

Nikolaj Nikolajevics nagyherceg az összes orosz fegyveres erő generalisszimusává neveztetett ki.

Dühöng a muszka.

Védetlen épületeket rombol.

Pétervár, aug. 8.

A szentpétervári német nagykövetség gyönyörű új palotáját őrszerombolták. Péterváron azzal melegezőznek, hogy a tömeget az izgalma föl, hogy a Németországon átutazó Konstantin nagyherceget inzultálták s az özvegy cárné vonatai föltartóztatták. Ennek a melegezőzésnek nincs reális alapsja, mert a benne foglalt mindkét híresztelés valótlán.

Az orosz cár kiáltványa.

Budapest, aug. 8.

Az orosz cár kiáltványt intézett a néphez, amelyben azt hangsúlyozta, hogy meg kell védenie Oroszország nagyhatalmi állását és inttegritását. Kijelenti továbbá a cár, hogy mindaddig nem lesz béke, amíg az utolsó ellenséges katona el nem hagyja Oroszországot.

Oroszország nem tud támadni.

Bécs, aug. 8.

Oroszország nem képes teljesíteni Franciaországnak támadó háború vitelére tett ígéretét.

Liszt, korpa, magdara legjutányosabb áron 100 kilón felüli mennyiségben kapható Iritz Nándor cégnél Makó, Megyeházzal szemben.

A magyar – szerb háború.

Az aldunai harcterről.

Pancsova, aug. 7.

A városban és környékén a legnagyobb a csend. Napok óta egyetlen lövés sem esett. A Duna tulsó partján, a folyót szegő dombok mögött, mindenfelé látszanak szerb őrszemek. Néha-néha esik egy-egy lövés a tulsó partról, kárt azonban sem épületben, sem emberben nem okoznak. Ma hajnalban Belgrád felől sürti egymásutánban ágyulvések hallatszóit. Távozóinkkal kitűnően láthattuk, hogy a Kalimegdánból lövöldöznek a Dunán álló monitorjaink felé. Nyomban utána a monitorok is megkezdték az ágyuzást, majd megjelentek a belgrádi vár, hátrább a Toposider és a branyicai tábor felett azok a jelegzetes barna füstfoltok, melyek a shrapnellek szertörbbását jelzik.

Alattunk folyton dübörgött a föld s mint valami távoli égzengés hangzott egyre az ágyudőrej. Belgrádot sűrű köd vette körül. A nap, mely élénken tüztől a magyar partok felé, mintha szintén a várakók segítségére sietett volna, nem a ködöt osztotta el, de tüzeink szemébe sütött. Ennek ellenére is ezáltalosan precízek voltak a lövések, melyeket sáncaink leadtak. Ami tüzerháronál szintén kizárt dolog, alig vesztett kárba löveg. Ugyszólván minden ágyudőrenést nyomon követett az a második, mely a löveg szétrobbanását jelzi. Látnuk, hogy omlanak a belgrádi falak, hogyan hullanak a Szávába a vársáncok darabjai.

Közben a szerb főváros északkeleti része a Duna partján levő gyári terület felől a szerb tüzéség is megkezdte az akciót. A lövöldözés körülbelül délelőtti 11 óráig tartott. Akkor egymásután elhallgattak a szerb ágyúk, melyeket ágyúink kitűnő tüzelése, úgy látszik, leszerelt.

Estefelé egy halász csónakon átjött Pancsovára és elmondta, hogy a szerbek a kora reggeli órákban megtámadta haditengerészletünk Körös nevű monitorját s ezért kezdődött meg újból a vár napok óta szüntelen bombázása. A halász elmondta még, hogy a monitort több golyó találta, lényegesebb kárt azonban nem okozott beúna az ellenséges tüzelés. A monitor energikusan viszonozta a várbeliek lövéseit, majd lassan-lassan visszavonult a hadizigot mögé. Allitól csupán egy halotya és sebesülte van ennek a délelőtti küzdelemnek. A szerbek veszteségei sokkal nagyobbak lehetnek, mert ugyanennek a halásznak az állítása szerint Balovo-Bród őrséget futva hagyta oda pozíciót s menekült biztosabb fedezetek mögé.

A tüzerhárc délután 4 óra tájban újból megkezdődött. Sáncaink és monitorjaink bombázták a kalimegdánt, ahonnan azonban nem viszonozták a tüzelést. Erre a monitorok visszavonultak állomáshelyeikre s a sáncok ágyúi is elnémultak.

Idők jele.

Az aradi háziezred a vértanuk szobránál.

Arad város háziezrede, a 33 ik gyalogezred tegnap bucsuzott el a város közönségétől. A zászló megáldása és az eskü elhangzása után a katonazenekar a magyar Himnuszot játszotta, ami mélyen megrendítő hatást tett a közönségre. Az eskü letétele után Bercz a Simon ezredes gyújó beszédet mondott. Az ünnepek után, mikor a katonaság rendez sorokban bevonult, egy zászlóalj a

Szabadság-téren vonult át, vezényezőre a katonák feszesen megállítottak, a zenekar játszott, a katonák tisztelegtek és meghajtották a zászlót a vértanuk szobra előtt. A közönség lelke mélyebből nézte a jelenetet és azután harsányan megéljenzte a katonaságot.

Angol hajó katasztrófája.

London, aug. 8.

Érk. d. u. 2 óra.

Párison és Románián át érkezett hivatalos jelentés szerint az „Amphion” nevű angol cirkáló tenger alatti aknába ütközött. 181 ember életét vesztette, 162 köztük a kapitány és a hajótilast megmenekült.

Meddig semleges Románia?

Bukarest, aug. 8.

Románia, úgy mint Svájc, ragaszkodik a fegyveres semlegességhez, ami azt jelenti, hogy az esetében, ha az orosz csapatok át akarnának kelni Románián, ez fegyveresen ellenállna az orosz befőrésnek azon szövetség értelmében, amely őt a közép-európai hatalmakhoz fűzi.

Bukarest, aug. 8.

Az „Universul” írja: Aki Románia semlegességét megsérti, azt ellenségnek tekintjük. Ha azt mondják, hogy eljőhet a pillanat, amikor Románia nem tarthatja fenn többé semlegességét, úgy erre azt válaszoljuk, hogy akkor érkeznek majd el a kellő időpont Románia beavatkozására.

A román koronátács.

Románia mellettünk.

Bukarest, aug. 7. éjeli.

Makóra érkezett aug. 8. d. u. 3 óra. Kétféle értesítő jelenti, hogy a sinajai koronatanácsról kiszivárgott hírek szerint a vita mindvégig ama kérdések körül forgott, hogy Románia mely hatalmi csoporthoz csatlakozzék.

Mély hatással voltak és eldöntötték a kérdést Károly királynak szavai, aki az öreg Karppal, a konzervatív párt tiszteletben álló vezérfőnökével bizalmát nyilvánította Ausztria és Magyarország és Németország erejébe és hűségébe egyöntetű megállapodásra jutottak, hogy Romániának mindenekelőtt határait kell védnie és érdekeit kell biztosítani.

Az osztrák-magyar és német követek Sinajában vártak a koronatanács határozatára, ellenben az orosz követ nem volt jelen.

Oroszország veresége.

Bécs, aug. 8.

Érk. d. u. 6 óra.

Az orosz határvonalairól érkezett jelentés szerint tegnap reggel az ellenséges lovasság folytatta kísérletét, hogy területünkre áttörhessen. Adamowka mellett reggel 8 órakor harcra került a sor az ottani határőrség és a kozákok közt. A miénk hosszabb tüzharc után visszaverték és visszavonulásra kényszerítették a kozákokat.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Augusztus 9. Vasárnap. Róm. kath. D 10 Román. Protestáns D 10 Román. Görög Orosz július 27. E 9 Pantal. Nap kel 4 óra 47 percek, nyugszik 7 óra 24 percek.

Időjárás. Meleg és tulnyomóan száraz idő várható. Sürgönyprognózis Maieg, száraz. Hőmérséklet 24-8. C.

Református istentiszteletok. Belvároson délelőtti és délután 2 órakor Nagy Károly, Újvároson Bereczky László lelkeszek prédikálnak.

Károlyi Gyula gróf paripája. Károlyi Gyula gróf tegnap Mácsáról egy pompás paripán belovagolt Aradra és egyenesen a honvédszár laktanya felé tartott, ahol fontos dolga akadt. Lovát ez idő alatt a kapunál szolgálja őrizetere bizta. Amíg a gróf a laktanyában tartózkodott, egy most bevonult tartalékos huszárhadnagy gyönyörködve nézte a pompás lovat és mikor Károlyi gróf kiépett a laktanyából, megkérdezte tőle, hogy mennyiért adná el neki a lovat, mert éppen szüksége volna rá, mire a gróf mosolyogva mondta:

— En ugyan nem foglalkozok lókereskedéssel, de ha olyan nagyon tetszik a lovam, hát odaadom önnek — ingyen.

A tartalékos tiszt elcsinte szabadkozott, de mikor a gróf beuniatkozott és felszereléssel együtt átadta a kiadó lovat, hálásan köszönte meg a főúr nagylelkűségét. A ló értékét háromezer koronára becsülik.

A bevonultak családtagjai részére, a „Makói Független Ujság” útján újabb a bevonult katonák inségbe jutott családtagjai részére adakoztak: Justh Gyula 200 koronát, Kusz Ferenc 1 kor. 20 fill., Özv. Murvai Istváné 1 koronát. Ez összegeket is rendelkezési helyére juttattuk. Ezzel eddigi gyűjtésünk 439 korona 20 fillért tesz ki.

Az időjárás. A Meteor jelentése: Július 30 áa derült, meleg idő következett be, mely egyre fejlődve, tartott augusztus 6 áig, Jupiternek Holdunkkal való bekövetkezés együtállásáig, mely inkább viharos, mint zivataros változást hoz, annál inkább, mivel a többi változási napok is leginkább száraz jellegűek, úgy, hogy csak augusztus 17 ike az, amely zivataros esős, viharos jellegű időt hoz hőcsökkenéssel, de csak inkább rövid idő tartalommal, mert 20-ika meleg jellegű, míg 21-ike csapadékos, de különösen 22 ike, mely szeles s igen változatos jellegű időjárást van hivatva hozni. 28 ika újra nyugodtabb, egyöntetűbb időt hoz meleg jelleggel a hónap végéig. Augusztus változatos napjai: 12-14-17-20-21-24 és 28 ika-ra esnek.

Néptelenek a makói piacok. Mióta megtörtént a hadüzenet és bevonultak katonáink, az különösen heti piacokon látszik meg nagyon. Egészen néptelenek azok, pedig ez az idő az, mikor a makói hetipiacok a legnépesebbek szoktak lenni. Ora még a makói hetipiacok néptelenségének az is, hogy a háború miatt a vidékről

jövőket korlátozzák az idejöveteiben.

Védekezés a kolera ellen. Így nyári időben a belügyminiszter minden évben megszokta küldeni rendelését a hatóságokhoz a kolera elleni védekezés ügyében. E rendelést ma küldötte le a miniszter a vármegye alispánjához, melyben hivatkozva a háborus időkre, a hatóságoknak fokozottabb körültekintését követeli a miniszter.

A munkaszünet felfüggesztése. A kereskedelmi miniszter akként intézkedett, hogy holnap, vasárnap nem lesz munkaszünet, vagyis a piac minden korlátozás nélkül tartkáló és az üzletek egész napon át nyitva lesznek.

Előadás az Urániában. Mint már említettük lapunk múltkor számában, az Uránia színház igazgatósága a bevonult katonák családjának segélyezésére egy komoly műsoron mozielőadást tartt folyó hó 9 én, vasárnap délután 5 órai és este 9 órai kezdettel. A műsor a következő: Belgrád látványos. Balkán háború, látványos. Hazaszerete, nagy dráma. Lujza királynő, dráma. Malougo, a pénz áldozata. Durand jenyese. Vokurks csatába megy. Ferette hercegnő, színes dráma. Helyárok rendesek. Tekintve a jótékony céll, kedvezményes jegyek nem érvényesek.

Dr. Fried Armin hazaérkezett és rendel.

Mint értesülünk, folyó hó 19 én vasárnap nyílt meg GROSZ DEZSŐ a városházával szemben (Török timár házban) dusan felszerelt nő-ívatáruháza. Grósz ur a helybeli és vidéki piacokon szerzett bő szakismeretével raktárát úgy állította össze, hogy közönségünk minden rétegének szükségletét teljes mértékben kielégítelli és a lipos a felleveletünk, hogy cége izlése árui és olcsó szabott ára révén rövid időn belül költségünk kedvező bevásárlási forrása lesz.

Bravuros menekülés.

Budapest, aug. 8.

A Dunagőzhajózási Társaság Karl Ludwig nevű hajójára, amely a Turn-Saveria melletti Gyanevictől indult, a szerb parttól állítotték. A szerbek először vad kiáltással tartóztatták fel a hajót, majd lövésekkel kényszerítették, hogy újból visszaforduljon. A kapitány ezután az orosz hajót bevonult feketé posztóval és az estomály leple alatt újra utnak indult. A szerbek ezt csak akkor vették észre, amikor a hajó már Viddin körüli járt. A Karl Ludwignak sikerült is Salat román kikötőbe menekülni.

NESTLÉFÉLE
régbevált GYERMEKLISZT

Próbadozokat, valamint orvosi rópiratot a gyermeknevelésről díjtalanul küld a
HENRINESTLÉ
cég, Wien, I., Biberstrasse P. 66

Gróf Tisza István Bécsben.

Bécs, aug. 8.
Érk. d. u. 3 óra.

Tisza minisztereinek tegnap reggel Bécsbe érkezett s délután hosszabb tanácskozást folytatott Berchtold gróffal. Később a király külön kihallgatáson fogadta Tiszát.

Főnyársalta a bika.

Az apátfalvai csordás
tragédiája.

Apátfalva község lakosságát egy szomorú tragédia tárja most izgatottságban. A község gulyását fellökte és halálra szurkálta ugyancsak a község tulajdonát képező egyik bika.

A szomorú esetről apátfalvai tisztóink a következőekben értesít bennünket:

Apátfalva községnek ez idő szerint van 10 darab tenyésztő bikája, melyek közül 9 darab állandóan kint jár a csordával, egy darab azonban, melynek a község „Hámmor” nevet adott, állandóan bent van az istállóban, mert olyan szilaj, hogy biesztelni nem merték, hanem bent tartották, hogy szokja meg a csordás kezelést.

A szilaj állatot állandóan Lesi János, a község gulyása kezelte. Kezdetben a szilaj állat igen sok dolgot adott Lesi Jánosnak és csak a legnagyobb óvatossággal bírt neki az öreg gulyás is enni adni. Különösen akkor vadult meg a bika, mikor a többi bikákat kihajtották mellette. Ilyenkor állandóan órákon át bömbölt, toporzéskolt a fenevad. Eppen ez képezte okát annak, hogy a község nem bírt gombokat rakni a szarvára, se karikát nem tudott huzatni az orrába.

A községnek ez a bikája a tegnapi nap folyamán egész nap igen nyugtalan volt. Lesi János, az öreg gulyás délután két órakor enni akart neki adni. Mikor a szénát akarta elébe tenni a jászolba, a bika neki ugrott, odaszorította a jászolba és ott addig ökelt, munkálta, míg az öreg ember megszünt élni.

Az öreg ember halálát csak este felé vették észre, mikor családjának egyik tagja az istállóba ment. Ez nyomban jelentést tett a község előjáróságának a borzalmas esetről, mely értesítette a szerencsétlenségről a makói kir. járábírórságot, mely elrendelte a hullának felboncolását.

A boncolás megejtése végett Szemeray Zsigmond bíró, továbbá Paku Imre dr és Molitörisz Kálmán ma kiszállottak a helyszínére. A hullát felboncolták és a kezdetét vevő további vizsgálat fogja megállapítani, hogy a községet mennyiben terhelte felelősség az öreg csordás haláláért.

Új vöröshagymás-zsák

jutányos áron kapható

Markovics Zoltánál

Deák Ferenc utca 31. ujszám alatt

(buzás Pulitzerrel szemben.)

Magyar katonák hőstette.

Kevevára, aug. 8.

Magyar katonáink bravuros hőstetteit vitték véghez. A Kevevára alatt állomásozó katonák két különítménye, husz-husz ember tegnap előtt éjszaka csózákon átvált a Dunán. A különítményeket Ludwig és Schuller hadnagyok vezették, társaságukban volt Deményi utázhadnagy.

Katonáink meglepték a szerb tábori előőrsöket és azokat kézilussában részben agyonlőtték, részben agyonszúrták. Harminc szerb katonát öltek meg. A különítmény ezután megrohanta a telefonvezetékét, azt szétrombolta, majd felrobantotta.

A robbanásokra figyelmesek lettek a szerb táborban és futva jöttek megtámadott emberek segítségére. Katonáink visszafordultak, miközben folytonosan tüzeltek. Szerb golyók egy Melzer nevű ővezetőt három helyen találhattak. A vitéz katona azonban saját lábán ment a partig és ott katonáink behozták a magyar táborba.

Szerb partiról sorlóz dördült el a távozó cónakokra, a golyók azonban a vízbe csapódtak s a mielemben nem tettek kárt. A szerb parton óriási volt a fejtelenség.

Amikor katonáink visszaértek a magyar táborba, nagy volt a lelkesedés. A két különítmény tagjait Wélez ezredparancsnok megdicsérte és nyomban előléptette. A tisztüket kitüntetésére ajánlotta s külön ezredhadparancsnokban tudatta a legénységgei a kis csapat hősiességét.

„Mindnyájunknak el kell menni” . . .

Katonák vonultak keresztül az állomáson. Messziről jött vidám hadfiak. Hosszu waggonsor telisdedeli fegyveres népséggel. Szőke magyar fiúk, alacsonyabb zord képű emberek s tömzsi barna legények vegyesen egymás közt.

Magyar bakák voltak, Erdélyből jöttek, szászok, románok s székelyek: egyetlen hazának hűséges fiai s egymásnak igaz testvérei.

Amint megállott a vonat, mintha az egész waggonsor egyetlen hangba olvadt volna, felhangzott egyszerre a legszebb imádság s az edes dalam szívbevégyően ömlött szerteszépre: — Isten áldd meg a magyart.

Amint az imádság hangja elszállt az ajkakon, nyomában, mintha villanó menydörgés lett volna, ezernyi torokból zurott fel egyszerre a legforróbb — Ámen: eljen a haza!

És újra utána, mintha vágyakozó szárnya nőtt volna a lézas lelkeknek, felharsant az a vérpezsdítő s lángregyújtó néta: — Kossuth Lajos azt izenté . . .

A magyar trikolor meg büszkén, fenségesen lobogott a waggonsor élén.

Aztán elindult a vonat. Vitte a magyar bakákat. Messze vitézi harcba, zúgó háboruba, hadakozni a szerb bosziakkal. Vérrózsákat szedni, harci dicsőséget, sok babért aratni.

Amint ment a vonat, zakatoló hangján — mind távolabból s távolabból — még mindig lelkes akkordok törtek át.

A szellő szárnya a Maroshid felől a távozó hadfiak lelkéből visszahozta

hozzánk a bucsuzó hangokat. E bucsuzó hangok megfogták lelkünket s visznek, magukkal ragadnak. Egyre csak azt halljuk s érezzük a bucsuzó hívását, hogy — mindnyájunknak el kell menni!

kp.

LEGUJABB.

Elfogott szerbek.

Uj Moldova, aug. 8.

Csendőreink és rendőreinknek sikerült az údonán 3 szerb gőzöst főtartóztatniok és elfogniok. A különítmény, melyet Marshal Kálmán csendőrfőhadnagy vezetett, egymásután foglalta el mind a három gőzöst, mely tizenegy uszályt vitt magával. A hajókon összesen 222 szerb aliatuló volt, akiket átadtak a katonai parancsnokságoknak.

A svájci községtanács határozata.

B. r. s., aug. 8.

A svájci községtanács elhatározta, hogy semlegessége biztosítására esetleg kénytelen lesz megállani a francia savot. Bécsi diplomácia körök nézete szerint ez az elhatározást a párisi kormányt nyilván irritálni fogja, holott a svájciak szerződésbeli jog alapján az a megállás csupán a semlegességet jelenti.

IRODALOM.

A Nyugat. Ignóty, Ady Endre és Fenyő Miksa szerkesztésében megjelenő szépirodalmi folyóirat 1914. évi augusztus hó 1-i 15 ik száma a következő igen érdekes tartalommal jelent meg: Tartalom: Ignóty: Háboru, Balázs Béla: Oh fájó Zitareh (Vers), Halász Imre: A közigazgatási eszmék fejlődése Magyarországon, Laczkó Géza: Az ó torony (Novella), Elek Artur: Az olasz művészetéről, Móricz Zsigmond: Jó szerencsét! (Regény, VIII. fejelet), Nagy Endre: Rasud pasa heremlikja, Ady Endre: Versek, Ferencky Valér: Aktanulmány.

Felvigelő: Felvinci Takács Zoltán; Ferencky Valér, Halász Imre; Rákóczi után Thököly, Bálint Aladár; Mereskovszki: Leonardo da Vinci, Móricz Zsigmond: Inter arma. Szerkesztőség és kiadóhivatal: X., Lónyay-utca 18. Előfizetési ára: Egy évre 24 K. félévre 12 K, egyes szám ára 1 K 20 fill. Megjelenik minden hónap 1-én és 16 án. Muttatványszámot kívánára díjtalanul küld a kiadóhivatal.

Eladó és kiadó föld.

Az igazai utfélen 5 és fél köblös ugarföld, 1 évre hagyma alá hasznosítható kiadó, vagy pedig a hozzátartozó tanyaeépületekkel együtt örökáron, szabadkézből eladó. Értekezhetni lehet Cs. Kiss Istvánnal, Meskó-utca 13. szám alatt.

Egy kifutó fiú azonnali belépésre felvétetik Popper Gyula drogáriájában, Főter.

Kiadó lakás és eladó föld.

Megyeház utca 11/b sz. a. házamban két szobából és hozzá szükséges melléképületekből álló lakás 1914. november 1-től kiadó, a gyilkostó mellett

két járandó eladó. Szabó Imréné Fekete Viktória.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(535)

76. fejezet.

A verembe szorult farkas.

Góllátnak kezdett melege lenni. — Melyek voltak építési vállalkozások? Ismétlé a tanácsos a kérdést.

— Erre nem felelek, viszonzá Góllát dacosan.

— Jói van, menjünk tovább.

— Hol lakott, mielőtt a József-körúti pilótát és a Rákos-palotát villái vette?

— Az Óriás-utcában.

— Melyik szám alatt?

— Ugy emlékezem -- 21 szám alatt.

— Ez igaz.

— Tanácsos ur tudja? kérdé Góllát tágranyított szemekkel.

— Tudom. Egyszobás szegény, mondhatom nyomoruságos lakás volt és egy cseppet sem illett a főkepezéses magánúrhoz?

A tanácsos ez utóbbi szavakat kissé jobban hangsúlyozta és gúnyosan ejtette ki.

Góllát ajkaiiba harapott és idegesen feszengelt a széken.

— Hogy került ön a „Hazai fődíjhitelezési” élére?

Az intézet közgyűlésének bizalmából.

Szép. Ismeri Szappanos Istást?

Nevét most hallom először.

A József-körúti pilótát kitől vette?

Szegfi Bálint balázserdői nagybirtokosól.

Szegfi hol tartózkodik?

Nem tudom.

Ön ma reggel Balázserdőről érkezett.

Igen.

Mit kerest ott?

Szegfi urral kívántam beszélni.

Értesülésem szerint ön tejhatalmu megbízottja Szegfiának?

(Folyt. köv.)

Eladó ház és föld.

Az Alma-utcában levő 1320. számú ujonnan épült, mely 10 évig adómentes, örökáron szabadkézből eladó, esetleg hasznosítható is kiadó. — A Honvéd-szélességben Tokai Ferenc szomszédságában 1900 négyzetögl területű föld, mely serteshizialó telepre engedélyezve van, szabadkézből eladó. Értekezhetni lehet Mágóri Mihállyal, az új állomással szemben, Jarandó 123. sz. alatt. Ugyanott osalamádé is van eladó.

Szép és jó zöld

here- és gypszena

nagyban és kicsinyben kapható IRITZ SÁMUEL özv. cégnél.

Egy míg hasznait jónirnevű strapa

k e r é k p á r

jutányos áron eladó. Értekezni lehet Tamás Istvánnal, Apátfalván.

Házeladás.

A Petőfi-utca 15/b ujszámú HÁZ, mely 8 évig adómentes, áll 3 utcai padlószobából, előszoba, 2 konyha, speiz, nyitott folyosóval és melléképületekkel, artési kut bevezetéssel együtt szabadkézből eladó. Értekezhetni lehet a tulajdonossal, Erdélyi Antal sztalossal.

Legujabb
jó hír!

Kőbányai sör!

A holnapi naptól kezdve az ismert elsőrendű, legjobb minőségű, eredeti gyári töltésű

kőbányai világos, maláta sörök
és duplamaláta sörök

nagyban és kicsinyben szerezhethők be:

Iritz Sámuel özv. cégnél.

Javításokat a legszakszerűbben és legpontosabban végzem.

A raktáron levő ékszerárúkat a legolcsóbb árban árusítom.

ÜZLET ÁTHELYEZÉS.

Van szerencsém a n. 6. közönség becses tudomására hozni, hogy

Óra- és ékszer-üzletemet

május 1-én Böhm-házból Ott Károly mellé, Kertész Aladár újonnan épített házába **HELYEZTEM ÁT.**

Amidőn a legjobb és legpontosabb kiszolgálásról előre is biztosítom, a nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

ZABLAHOVSZKY SÁNDOR

órás és ékszerész.

Értesítés! Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a technika legujabb vívmányának, a légnomáson

„**EOLOS**” házcsengők egyedüli árusítását megkaptam. Az „EOLOS” olcsósága mellett biztos és rendkívüli tartós üzemi, úgy hogy ezen tulajdonságainál fogva nélkülözhetetlen minden modern háznál. Azonkívül a t. gazdasági gépek szíves tudomására hozom, hogy különféle legujabb gazdasági gépek megérkeztek, különösen a világhírű

„**Kühne**”-féle vetőgépeimet ajánlhatom szíves figyelmükbe.

Gulácsi János va sipartelepe és gépraktára **Makón.**

TELEFON-SZÁM: 50.

TELEFON-SZÁM: 50

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség figyelmét felhívni az általam zoménctól, majolikából és porcelánból készült

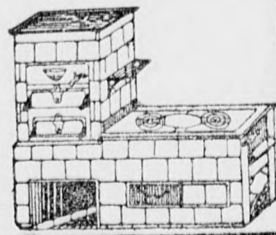
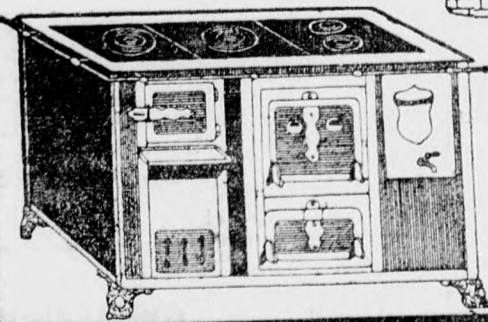
takaréktűzhelyekre,

meylek különböző kivitelben nálam mindenkor készen kaphatók és műhelyemben bármikor megtekinthetők.

Rajzintával és költségvetéssel díjtalanul szolgálak vagy levélbeli megkeresésre vidékre is megyek. Szerkesztéseket egyszerű és díszes kivitelben készítek, mindennemű lakatosmunkát vállalok.

GUDLIN MÁTYÁS
épület- és mülakatos
Makó, Megyeház-u. 34.

Első magyarországi sirkőgyár.

Nálam az összes márvány- és

granit sirkővek

25 %-al olcsóbban kaphatók mint eddig voltak, mivel azokat újonnan berendezett gyáramban magam készítem.

Vasbeton sirkőket

6 személyre, 25 évi felelősség mellett 800 kor.-ért vállalom 3 évi törlesztésre, kamatmentesen.

GLÜCK LAJOS

Makó, Szegedi-utca, saját ház.

A fogak hófehérségét, tisztaságát csak úgy érhetjük el, ha állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi **Ideál-fogcrémet.** A szájnak és fogaknak kellemetlenségeit és számtalan betegségét megszünteti a **KUDAR-féle**

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elérhetjük, ha az **Ideál-kézfinomítót** használjuk!

Az arcon levő pattanásokat, foltokat eltávolíthatjuk, ha okos szerű kezelés mellett az **Ideál-arckenőcsőt** használjuk!

Végül az arcnak üdőségét, szépségét, fiatalságát csak úgy érhetjük el, ha

Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet, Ideál-poudert, Ideál-szappant

használunk. — Mindezen kitűnő készítmények törvényes védjegygyel vannak **KUDAR LAJOS** ujjvárosi gyógyszerárában szerezhethők be

Telefon-szám: 68

Telefon-szám: 68.

Igyon maga is
KAKUKFŰ KESEBŰT!

Készíti: **Kankovszky J. C. C. C.**

**A KAKUKFŰ
GYOMORLIKÖR**

nélkülözhetetlen ital gyomor-bántalmaknál.

Kapható mindenütt.

Makón főraktár:

Sándor Zsigmond
gyógyszerárában.

JOHANN MARIA FARINA

GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ.

Ezen cég kiváló gyártmányai az egyedüli valódi **kölniviz, kölniviz-szappan és puder** minden jobb drogueriában, illatszertárban kaphatók.

Ügyeljünk a pontos címre: **JOHANN MARIA FARINA** Gegenüber dem Rudolfsplatz.

Minden hasonlónevű utánzatot utasítsunk vissza.

Főraktár Makón: **POPPER GYULA** drogueriájában.

Magyarországi képviselő: Holzer Emil Zoltán Budapest, VIII.

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett gyorsajtóján. Makón